

ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າກະສິກໍາ, ປ່າໄມ້ ແລະ ພັດທະນາຊຸມນະບົດ
ສູນຄົ້ນຄວ້າປ່າໄມ້
ໂຄງການກະສິກໍາເພື່ອໄພຊະນາການ ໄລຍະ II

ຄູ່ມືການຄຸ້ມຄອງເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ
(ເຫັດແດງ)

ກຸມພາ, 2025

ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າກະສິກໍາ, ປ່າໄມ້ ແລະ ພັດທະນາຊຸມນະບົດ

ສູນຄົ້ນຄວ້າປ່າໄມ້

ໂຄງການກະສິກໍາເພື່ອໂພຊະນາການ ໄລຍະ II

ຄູ່ມືການຄຸ້ມຄອງເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ (ເຫັດແດງ)

ຂຽນ ແລະ ຮຽບຮຽນ:

ບັນຊາ ທໍາມະວົງ

ອອກແບບ ແລະ ຈັດໜ້າ:

ອານົງ ວິໄລວັນ

ກວດແກ້:

ສຸລິວົງ ໄຊຍະວົງ

ວົງວິໄລ ວົງຄໍາຊາວ

ກຸມພາ, 2025

2

ຂໍ້ແນະນຳ

ປຶ້ມຄູ່ມືສະບັບນີ້ແມ່ນໄດ້ຜ່ານການທົບທວນບັນດາເອກະສານກ່ຽວຂ້ອງຕ່າງໆຈາກ ບົດວາລະສານສາກົນ, ພາກພື້ນອາຊີປາຊີຟິກ, ປະເທດອ້ອມຂ້າງ, ຜົນຂະຫຍາຍມາຈາກ ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍປ່າໄມ້ສະບັບປັບປຸງ 2019 ແລະ ເອກະສານຈາກບັນດາໂຄງການກ່ຽວ ຂ້ອງຕ່າງໆທີ່ໄດ້ດຳເນີນຜ່ານມາໃນ ສປປ ລາວ ເຊັ່ນ: ບົດຮຽນຈາກໂຄງການຜະລິດ ແລະ ເກັບກູ້ຫວາຍ ແລະ ໄມ້ປ່ອງແບບຍືນຍົງ, ໂຄງການກະສິກຳເພື່ອໂພສະນາການໄລຍະ 1 ແລະ ບັນດາປຶ້ມຄູ່ມືເຕັກນິກການປູກ, ການລ້ຽງ ແລະ ການອະນຸລັກ, ຄຸ້ມຄອງ ແລະ ນຳ ໃຊ້ເຄື່ອງປ່າຂອງດົງແບບຍືນຍົງ ທີ່ສຸນຄົ້ນຄວ້າປ່າໄມ້, ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າກະສິກຳ, ປ່າໄມ້ ແລະ ພັດທະນາຊຸມນະບົດ ໄດ້ຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ຂຽນເປັນຄູ່ມືແນະນຳດ້ານເຕັກນິກຕ່າງ ໆ. ຄູ່ມືແນະນຳການວາງແຜນການຄຸ້ມຄອງເຫັດແດງໃນປ່າທຳມະຊາດແບບຍືນຍົງ ໄດ້ ຖືກພັດທະນາ ແລະ ປັບປຸງໃຫ້ມີຄວາມແທດເໝາະ ເພື່ອຕອບສະໜອງຈຸດປະສົງໃຫ້ ແກ່ທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ພາກສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງໃຫ້ມີຄວາມເຂົ້າໃຈພ້ອມນຳໄປໃຊ້ໃຫ້ຖືກກັບ ຈຸດປະສົງການວາງແຜນປົກປັກຮັກສາ, ຄຸ້ມຄອງ ແລະ ນຳໃຊ້ເຄື່ອງປ່າດົງ (ເຫັດແດງ) ໃຫ້ມີຄວາມຍືນຍົງ ແລະ ເຊື່ອມໂຍງເຂົ້າກັບການວາງແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ຂອງບ້ານ, ເມືອງ ແລະ ແຂວງ.

ສຳລັບຜູ້ຊົມໃຊ້ປຶ້ມຄູ່ມືເຫຼົ່ານີ້ແມ່ນທຸກພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງສາມາດນຳໄປໃຊ້ ໄດ້ນັບຕັ້ງແຕ່ຂັ້ນສູນກາງລົງຮອດທ້ອງຖິ່ນເຊັ່ນ: ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າກະສິກຳ, ປ່າໄມ້ ແລະ ພັດທະນາຊຸມນະບົດ ເປັນຜູ້ຂຽນຄູ່ມືແນະນຳ ແລະ ນຳໄປເຜີຍແຜ່ທາງດ້ານເຕັກນິກໃຫ້ ແກ່ພະນັກງານຂະແໜງປ່າໄມ້ແຂວງ, ພະນັກງານຫ້ອງການກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ເມືອງ ແລະ ຜູ້ປະສານງານໂຄງການຂັ້ນເມືອງ ສາມາດນຳໄປຖ່າຍທອດໃຫ້ແກ່ປະຊາຊົນບ້ານ ເປົ້າໝາຍໂຄງການ.

ສາລະບານ

ໜ້າ

ຂໍ້ແນະນຳ	3
ສາລະບານ	4
ຄຳນຳ	6
1 ຈຸດປະສົງການຄຸ້ມຄອງເຫັດແດງ	8
2 ເຫັດແດງ	8
2.1 ລັກສະນະພຶດສາດ	8
2.2 ເຂດກະຈາຍພັນເຫັດແດງ	8
2.3 ການນຳໃຊ້ເຫັດແດງ	9
2.4 ຄຸນຄ່າທາງໂພສະນາການ	9
2.5 ຄຸນຄ່າທາງຢາ	9
2.6 ຄຸນຄ່າທາງສດຖະກິດ	10
3 ການວາງແຜນຄຸ້ມຄອງເຫັດແດງແບບຍືນຍົງ	10
3.1 ການສຳຫຼວດຂອບເຂດຄຸ້ມຄອງເຫັດແດງ	10
3.2 ການຈັດຕັ້ງກຸ່ມຄຸ້ມຄອງເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ (ເຫັດແດງ)	12
3.3 ສ້າງລະບຽບການຄຸ້ມຄອງເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ (ເຫັດແດງ)	13
3.3.1 ລະບຽບການຄຸ້ມຄອງເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ (ເຫັດແດງ)	14
3.3.2 ການປ້ອງກັນ ແລະ ຂຶ້ນທະບຽນເຂດຄຸ້ມຄອງເຫັດແດງ	14
3.3.3 ການຕະຫຼາດ ແລະ ການຊື້ຂາຍເຫັດແດງ	14
3.3.4 ການເຄື່ອນຍ້າຍເຫັດສິດ ແລະ ຂົນສົ່ງຜະລິດຕະພັນເຫັດຢູ່ພາຍໃນ ແລະ ສົ່ງອອກ	15
3.3.5 ມາດຕະການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ	15
3.3.6 ມາດຕະການຕໍ່ຜູ້ລະເມີດ ແລະ ຜູ້ມີຜົນງານ	16
3.3.7 ການແບ່ງປັນລາຍຮັບທີ່ໄດ້ຮັບຈາກຄ່າປັບໄໝ	16
3.4 ຂະບວນການເກັບກູ້ເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ (ເຫັດແດງ)	16
3.5 ການສຳຫຼວດຕິດຕາມປະເມີນຜົນ	17
3.6 ຫຼັກການພື້ນຖານໃນການຂຽນບົດລາຍງານຂັ້ນບ້ານ	18
3.7 ແບບຟອມການຂຽນບົດລາຍງານສຳລັບບ້ານ	18
3.8 ການເກັບຮັກສາເອກະສານຕ່າງໆ	19
3.9 ແຜນກິດຈະກຳສະໜັບສະໜູນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນຄຸ້ມຄອງເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ (ເຫັດແດງ)	21
ສາລະບານຮູບ	
ຮູບ 01: ເຂດກະຈາຍພັນເຫັດແດງໃນ ສປປ ລາວ	8
ຮູບ 02: ໂຄງຮ່າງການຈັດຕັ້ງກຸ່ມຄຸ້ມຄອງເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ (ເຫັດແດງ) ພາຍໃນບ້ານ	13

ສາລະບານຕາຕະລາງ

ຕາຕະລາງ 01: ແບບຟອມເກັບກຳຂໍ້ມູນການກວດກາລາດຕະເວນ ແລະ ຕິດຕາມປະເມີນ	19
ຕາຕະລາງ 02: ການເກັບຮັກສາເອກະສານ	20
ຕາຕະລາງ 03: ແຜນກິດຈະກຳ	21
ຕາຕະລາງ 04: ສັງລວມກິດຈະກຳທີ່ສຳຄັນໃນການຈັດສັນ, ຄຸ້ມຄອງ ເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ (ເຫັດແດງ)	24
ເອກະສານແນບທ້າຍ 01 ຮ່າງບົດລາຍງານກຸ່ມວດກາລາດຕະເວນ	25
ເອກະສານອ້າງອີງ	26

ຄຳນຳ

ປ່າໄມ້ມີບົດບາດອັນສຳຄັນຕໍ່ກັບການດຳລົງຊີວິດຊອງປະຊາຊົນໃນເຂດຊົນ ນະ ບົດທັງທາງກົງ ແລະ ທາງອ້ອມ. ໂດຍສະເພາະແມ່ນສະໜອງສະບຽງອາຫານ, ຢາປົວ ພະຍາດ, ໄມ້ໃຊ້ສອຍ ແລະ ຖ່ານພະລັງງານ. ປ່າໄມ້ຍັງໄດ້ສະໜອງລາຍຮັບເງິນສິດເຖິງ 55% ຂອງຊຸມຊົນ, ຫຼື 46% ຂອງເສດຖະກິດຄົວເຮືອນທັງໝົດ (Saysamone et al. Department of Forest Resource Management 2013. Guidelines on Protection Forest Management Planning). ປ່າໄມ້ມີຄວາມສຳຄັນເປັນອາຫານຂອງປະຊາກອນ ໃນເຂດຊົນນະບົດໃນຫຼາຍດ້ານ. ຕະຫຼອດລະດູການປ່າໄມ້ສາມາດສະໜອງຊະນິດເຄື່ອງ ປ່າຂອງດົງເຊັ່ນ: ເຫັດປ່າ, ນ້ຳເຜິ້ງ, ແມງໄມ້, ພືດ, ໝາກໄມ້ ເປັນການຄ້າປະກັນສະບຽງ ອາຫານໄດ້ທຸກລະດູການ ແມ່ນແຕ່ໃນຍາມກໍລະນີສຸກເສີນທີ່ຖືກຕັດຂາດຍ້ອນໄພພິບັດ ທຳມະຊາດ, ຫຼືຄວາມຫຍຸ້ງຍາກໃນສະຖານະການສ່ວນບຸກຄົນ.

ເຫັດທີ່ເກັບໄດ້ໃນປ່າແມ່ນເປັນຊັບພະຍາກອນທີ່ສຳຄັນໃນລາວ ທັງທາງດ້ານ ຄຸນຄ່າທາງໂພຊະນາການ ແລະ ເປັນພືດທີ່ເປັນເງິນສິດທີ່ສຳຄັນຂອງຊຸມຊົນທ້ອງຖິ່ນ. ສ່ວນການເກັບເຫັດແມ່ນຂາຍຢູ່ຕະຫຼາດທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ສ່ວນອື່ນໆແມ່ນຜ່ານພໍ່ຄ້າຄົນ ກາງທີ່ສົ່ງອອກໄປຈີນເປັນສ່ວນໃຫຍ່. ດ້ວຍການປັບປຸງການຄ້າ, ຄວາມສຳຄັນທາງດ້ານ ເສດຖະກິດຂອງເຫັດຈາກປ່າທຳມະຊາດແມ່ນເພີ່ມຂຶ້ນ. ນອກຈາກນີ້ ການປູກເຫັດ ທາງການຄ້າ ແມ່ນເພີ່ມຂຶ້ນ ໂດຍສະເພາະ ການປູກເຫັດນາງລົມ ແລະ ເຫັດເຟືອງ. ເຫັດ ທີ່ເກີດຕາມປ່າທຳມະຊາດມີຫຼາຍຊະນິດ ມີທັງຊະນິດທີ່ກິນໄດ້ ແລະ ເປັນພືດ. ເມື່ອເຮົາ ໄປເກັບເຫັດເພື່ອກິນ ຫຼື ຂາຍ. ມັນເປັນສິ່ງສຳຄັນທີ່ສຸດທີ່ຈະສາມາດແຍກເຫັດໄດ້ຢ່າງ ລະອຽດ. ເພາະບໍ່ດັ່ງນັ້ນອາດຈະມີບັນຫາສຸຂະພາບສຳລັບຜູ້ບໍລິໂພກ. ຢ່າງໃດກໍຕາມ, ຖ້າເຫັດທີ່ພວກເຮົາກິນບໍ່ມີພິດ, ມັນຈະເພີ່ມໂພຊະນາການໃຫ້ແກ່ສຸຂະພາບທາງດ້ານ ຮ່າງກາຍຂອງພວກເຮົາ. ເພາະເຫັດສ່ວນຫຼາຍຖືວ່າເປັນອາຫານສຸຂະພາບ. ມີປະໂຫຍດ ຕໍ່ສຸຂະພາບໃນຫຼາຍດ້ານ. ເຫັດເປັນອາຫານທີ່ບໍ່ມີໄຂມັນ, ມັນຍັງມີເກືອ ແລະ ນ້ຳຕານ ໜ້ອຍ. ດັ່ງນັ້ນ, ມັນເໝາະສົມສຳລັບຜູ້ທີ່ຄວບຄຸມນ້ຳຕານ ແລະ ຄວບຄຸມນ້ຳຫນັກ. ເຫັດຍັງອຸດົມໄປດ້ວຍວິຕາມິນ ແລະ ແຮ່ທາດຕ່າງໆ. ຊ່ວຍຕ້ານອະນຸມູນອິດສະລະ ແລະ ກະຕຸ້ນພູມຕ້ານທານທຳມະຊາດຂອງພວກເຮົາ.

ເຫັດໃນ ສປປ ລາວ ມີຫຼາຍກວ່າ 3,000 ຊະນິດ. ໃນນັ້ນ, ເຫັນສາມາດກິນໄດ້ ຫຼາຍກວ່າ 100 ຊະນິດ, ເຫັນເບື້ອ ຫຼື ເຫັດພິດ ບໍ່ສາມາດກິນໄດ້ ຫຼາຍກວ່າ 20 ຊະນິດ, ເຫັດທີ່ນຳມາປູກເພື່ອເປັນອາຫານ ແລະ ຂາຍ 3 ຊະນິດ (Thomas et al. 2018. An Introduction to the Edible, Poisonous and Medicinal Fungi of Northern Laos). ເຫັດແດງ ນອນຢູ່ໃນສະກຸນ Russula; ຊະນິດ Russula rosea ແມ່ນຈະເລີນເຕີບໂຕ ໃນຊ່ວງລະດູຝົນ. ເຫັດຊະນິດນີ້ແມ່ນແຫຼ່ງທີ່ອຸດົມສົມບູນຂອງທາດໂປຼຕິນ, ເສັ້ນໄຍ, ວິຕາມິນ ແລະ ແຮ່ທາດໃນຂະນະທີ່ມີແຄລໍລີ ແລະ ໄຂມັນຕໍ່າ. ມີບົດບາດສຳຄັນໃນ ການສະໜອງອາຫານໂພຊະນາການ ແລະ ມີທ່າແຮງທາງດ້ານການຢາ. ເນື່ອງຈາກ ມີການເກີດກະຈາຍໃນປ່າທຳມະຊາດຢ່າງກວ້າງຂວາງ ແລະ ເປັນພືດທີ່ມີທ່າແຮງທາງ ດ້ານເສດຖະກິດແກ່ປະຊາຊົນໃນທ້ອງຖິ່ນ, ມັນເຮັດຫນ້າທີ່ເປັນຊັບພະຍາກອນທີ່ມີ ຄຸນຄ່າ, ໂດຍສະເພາະໃນເຂດທີ່ປະເຊີນກັບຄວາມບໍ່ໝັ້ນຄົງດ້ານອາຫານ. ຍັງມີຂໍ້ຈຳກັດ

ດ້ານການສຶກສາຄົ້ນຄວ້າ ເພື່ອສະໜອງຂໍ້ມູນ ລັກສະນະການຂະຫຍາຍພັນດ້ວຍການ
ນໍາມາປູກ ແລະ ການນໍາໃຊ້ທາງການຢາ. ແຕ່ກົງກັນຂ້າມເຫັດຊະນິດນີ້ຊໍ້າຜັດສະແດງ
ໃຫ້ເຫັນໂອກາດທີ່ດີສໍາລັບການແກ້ໄຂບັນຫາສຸຂະພາບ ແລະ ການສ້າງຊີວິດແບບຍືນ
ຍົງ, ໂດຍສະເພາະປະຊາຊົນບັນດາເຜົ່າທີ່ຢູ່ຊົນນະບົດ. ສະນັ້ນ, ເຫັນວ່າ ມີຄວາມຈໍາ
ເປັນຕ້ອງໄດ້ໃຫ້ການແນະນໍາໃນການປົກປັກຮັກສາ, ຄຸ້ມຄອງ ແລະ ນໍາໃຊ້ ເຫັດແດງ
ເຫຼົ່ານີ້ໃຫ້ມີຄວາມຍືນຍົງຕະຫຼອດໄປ.

1. ຈຸດປະສົງການຄຸ້ມຄອງເຫັດແດງ

ເພື່ອເຮັດໃຫ້ຊັບພະຍາກອນປ່າໄມ້ ມີຄວາມອຸດົມສົມບູນ, ເປັນແຫຼ່ງອາຫານທຳມະຊາດຈາກປ່າໄມ້ ຂອງປະຊາຊົນ ໂດຍບໍ່ບົກແຫ້ງ, ແນໃສ່ຮັບປະກັນໂພສະນາການທາງດ້ານອາຫານຢ່າງເໝາະສົມ ແລະ ປັບປຸງຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງຊຸມຊົນໃຫ້ດີຂຶ້ນ.

2. ເຫັດແດງ

2.1 ລັກສະນະພືດສາດ

ເຫັດແດງຍັງມີຊື່ທາງວິທະຍາສາດອີກຊື່ໜຶ່ງວ່າ “ເຫັດແດງ” ຊື່ວິທະຍາສາດຄື *Russula rosea* Pers. ເຫັດຊະນິດນີ້ສາມາດພົບໄດ້ຕາມທຳມະຊາດ, ຈະເລີນເຕີບໂຕເປັນດອກດຽວ, ເປັນແຕ່ລະດອກ, ແຕ່ຕິດກັນເປັນກຸ່ມປະມານ 3-5 ດອກ, ມັກຈະເກີດຢູ່ທຸກປະເພດປ່າ ໂດຍສະເພາະປ່າໄມ້ກໍ່ ຫຼື ອາໄສຢູ່ຮ່ວມກັນກັບຮາກພືດ. ຄຸນລັກສະນະທາງພືດສາດຂອງເຫັດແດງ ບໍລິເວນຫຼັງດອກມີສີແດງ ຫຼື ສີແດງເຂັ້ມ, ຫົວດອກສູງປະມານ 15 ຊມ, ສີແດງອ່ອນ. ໜວກກວ້າງ 7-17 ຊມ, ຮູບກົມ, ໂຄນ ແລະ ໂຄ້ງ, ກ້ຽງ, ມີຂອບໃບໂຄ້ງສັ້ນ (20-40% ຂອງເສັ້ນຜ່າກາງຂອງກ້ານໃບ). ຂາດ. ກ້ານດອກ 7-13 x 1.5-2.5 ຊມ, ໜາ, ສີປົວອົມຂາວ, ມີເກັດນ້ອຍໆ ຫຼື ກ້ຽງ. ກົບດອກແຍກອອກ, ກວ້າງ, ກວ້າງ 7-16 ຊມ, ສີຂາວ, ບາງຄັ້ງມີຂອບໂຄ້ງຢູ່ໃກ້ກັບຂອບ, ແຫວນບໍ່ມີ. Spore ສີຂາວ. ເຫັດທີ່ຍັງອ່ອນ ຮູບຮ່າງຂອງດອກເຫັດແມ່ນງໍໄປຫາກ້ານດອກ. ເນື້ອໜັງຂອງຝາດອກພາຍໃນແມ່ນສີຄືມ ຫຼືນ້ຳນົມເປັນສີຂາວ, ອ່ອນ, ມີສີດຽວກັນກັບຮູດອກ (ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າກະສິກຳ, ປ່າໄມ້ ແລະ ພັດທະນາຊຸມນະບົດ, 2007. ຜະລິດພັນເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ 100 ຊະນິດ ໃນ ສປປ ລາວ).

2.2 ເຂດກະຈາຍພັນເຫັດແດງ

ເຫັດແດງກະຈາຍພັນຢູ່ເຂດພື້ນທີ່ຄື: ຢູ່ເຂດພາກເໜືອຂອງລາວແມ່ນເກີດຢູ່ປ່າໄມ້ກໍ່, ປ່າແປກ, ປ່າປະສົມ; ສ່ວນຢູ່ເຂດພາກກາງ ແລະ ພາກໃຕ້ ເກີດຢູ່ຕາມປ່າໂຄກ (ປ່າໄມ້ຊາດ, ໄມ້ກຸງ, ໄມ້ຈິກ, ໄມ້ຮັງ...)

ຮູບ 01: ເຂດກະຈາຍພັນເຫັດແດງໃນ ສປປ ລາວ

2.3 ການນຳໃຊ້ເຫັດແດງ

ເຫັດແດງ ໄດ້ຖືກເອີ້ນວ່າເປັນເຫັດກິນໄດ້ ເປັນອາຫານຈາກປ່າທຳມະຊາດທີ່ມີຄຸນຄ່າທາງໂພຊະນາການສູງ, ປະກອບດ້ວຍການປະສົມຂອງວິຕາມິນ, ແຮ່ທາດ, ເສັ້ນໄຍ ແລະ ສານປະກອບທີ່ມີທ່າແຮງທາງຊີວະພາບທີ່ມີປະໂຫຍດຕໍ່ສຸຂະພາບຕ່າງໆ. ເຫັດແດງ ຖືກນຳໃຊ້ເປັນເຫັດທີ່ເໝາະສົມສຳລັບການບໍລິໂພກ ແລະ ໄດ້ປະສົມປະສານເຂົ້າເປັນອາຫານປະຈຳທ້ອງຖິ່ນຂອງຊຸມຊົນຊົນເຜົ່າຈຳນວນຫຼາຍ. ຢ່າງໃດກໍຕາມ, ລະດັບການນຳໃຊ້ຂອງມັນ, ຄຽງຄູ່ກັບເຕັກນິກການປຸງແຕ່ງອາຫານສະເພາະໃດໜຶ່ງ ຫຼື ຄວາມສຳຄັນຂອງວັດທະນະທຳທີ່ເຊື່ອມຕໍ່ກັນກັບການນຳໃຊ້ເຫັດແດງແມ່ນອາດຈະແຕກຕ່າງກັນໂດຍອີງໃສ່ປະເພນີ ແລະ ນິໄສທີ່ແຕກຕ່າງກັນ.

ເຫັດແດງມີຄວາມຕ້ອງການທາງຕະຫຼາດສູງ ໂດຍສະເພາະເຫັດແດງຕາກໃຫ້ແຫ້ງ ຫຼື ອົງແຫ້ງແລ້ວແມ່ນຂາຍສົ່ງໄປປະເທດຈີນ ເພື່ອໂພສະນາການທາງອາຫານ ແລະ ປຸງແຕ່ງເປັນຢາສະໝຸນໄພ.

2.4 ຄຸນຄ່າທາງໂພສະນາການ

ເຫັດແດງ ມີຄຸນຄ່າທາງໂພສະນາການສູງ ສາມາດມີອົງປະກອບທາງໂພຊະນາການທີ່ແຕກຕ່າງກັນເນື່ອງຈາກປັດໃຈເຊັ່ນ: ອົງປະກອບຂອງດິນ, ສະພາບອາກາດ ແລະ ເງື່ອນໄຂການຂະຫຍາຍຕົວ. ຢ່າງໃດກໍຕາມ, ໂດຍທົ່ວໄປ, ເຫັດຊະນິດນີ້ມີມູນຄ່າສູງສຳລັບຜົນປະໂຫຍດດ້ານໂພຊະນາການຂອງພວກເຂົາ (Kalac, 2012). ພວກມັນເປັນແຫຼ່ງໂປຣຕິນທີ່ດີ, ເຮັດໃຫ້ພວກມັນເໝາະສຳລັບຄົນກິນພືດຜັກ ຫຼື ກິນເຈ.

ຫັດຍັງໃຫ້ເສັ້ນໄຍອາຫານ, ເຊິ່ງສະໜັບສະໜູນສຸຂະພາບກ່ຽວກັບເຄື່ອງຍ່ອຍ ແລະ ຊ່ວຍຮັກສາຄວາມຮູ້ສຶກເຕັມທີ່. ນອກຈາກນັ້ນ, ພວກມັນປະກອບດ້ວຍວິຕາມິນຕ່າງໆ, ລວມທັງວິຕາມິນ ເຊັ່ນ: riboflavin (B2), niacin (B3), ອາຊິດ pantothenic (B5), ແລະ biotin. (Valentao et al., 2005). ໃນແງ່ຂອງແຮ່ທາດ, ມັນມີໄພແທດຊຽມ, phosphorus, ແລະ ທອງແດງ. ເຫັດຊະນິດນີ້ເປັນທີ່ຮູ້ຈັກກັນວ່າມີແຄລໍຣີ ແລະໄຂມັນຕໍ່າ, ໃນຂະນະທີ່ໃຫ້ໂປຣຕິນໃນປະລິມານໜ້ອຍ ແລະ ວິຕາມິນ ແລະ ແຮ່ທາດຕ່າງໆ (Jaures et al., 2019).

2.5 ຄຸນຄ່າທາງຢາ

ເຫັດແດງ, ໄດ້ຖືກນຳໃຊ້ຕາມປະເພນີໃນການປະຕິບັດຢາພື້ນເມືອງຕ່າງໆ ໃນທົ່ວໂລກ. ມັນໄດ້ຖືກພົບເຫັນວ່າມີສານປະກອບຊີວະພາບທີ່ມີຄຸນ ສົມບັດເປັນຢາທີ່ມີທ່າແຮງ. ການສຶກສາຈຳນວນໜຶ່ງໄດ້ຊີ້ໃຫ້ເຫັນວ່າມັນມີຄຸນສົມບັດ antioxidant. ນີ້ລວມທັງການຫຼຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງຂອງພະຍາດຊຳເຮື້ອເຊັ່ນ: ມະເຮັງ ແລະພະຍາດ cardiovascular. ມີສານປະກອບບາງຢ່າງທີ່ພົບເຫັນຢູ່ໃນເຫັດຊະນິດນີ້ອາດຈະມີຜົນກະທົບ immunomodulatory, ມີທ່າແຮງໃນການຄວບຄຸມລະບົບພູມຕ້ານທານ, ເສີມຂະຫຍາຍ. ຄວາມສາມາດໃນການຕ້ານການຕິດເຊື້ອແລະພະຍາດ. ສານສະກັດຈາກເຫັດເຫັດຊະນິດນີ້ສະແດງ

ກິດຈະກຳດ້ານເຊື້ອແບັກທີເຣັຍ ແລະ ເຊື້ອເຫັດຊະນິດຕ່າງໆ (Khatua et al. 2015). ສານສະກັດຈາກເຫັດຊະນິດນີ້ອາດມີຜົນຕໍ່ຕ້ານພະຍາດເບົາຫວານ ແລະ ມີຄຸນສົມບັດປ້ອງກັນຕັບ, ປ້ອງກັນຕັບຈາກຄວາມເສຍຫາຍທີ່ເກີດຈາກສານພິດ ຫຼືພະຍາດຕ່າງໆ. ນອກຈາກນັ້ນ, ທາດປະສົມຊີວະພາບທີ່ພົບເຫັນຢູ່ໃນມັນອາດຈະມີ neuroprotective ຜົນກະທົບ (Kostic et al., 2020; Chen et al., 2024). ເຖິງແມ່ນວ່າການຄົ້ນຄວ້າກ່ຽວກັບຄຸນຄ່າທາງຢາຂອງເຫັດແດງ ແມ່ນບໍ່ກວ້າງຂວາງເທົ່າກັບເຫັດທີ່ເປັນຢາອື່ນໆ, ຕ້ອງໄດ້ມີການສຶກສາຄົ້ນຄວ້າເພີ່ມຕື່ມອີກ.

2.6 ຄຸນຄ່າທາງເສດຖະກິດ

ເຫັດແດງ, ມີຄວາມສຳຄັນທາງດ້ານເສດຖະກິດເນື່ອງຈາກຄວາມຕ້ອງການຂອງຕະຫຼາດເປັນເຫັດປ່າທຳມະຊາດກິນໄດ້. ສີສັນສົດໃສ, ລົດ ຊາດທີ່ລະອຽດອ່ອນ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດທາງໂພຊະນາການເຮັດໃຫ້ເຫັດຊະນິດນີ້ເປັນທີ່ຊື່ນຊອບຂອງຜູ້ບໍລິໂພກ. ນີ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນໂອກາດສຳລັບການສ້າງລາຍໄດ້, ໂດຍສະເພາະໃນເຂດຊົນນະບົດ ແລະ ຊົນເຜົ່າ. ແມ່ຍິງຊົນເຜົ່າລົງທຶນເຂົ້າໄປໃນປ່າເພື່ອເກັບເຫັດນີ້ ແລະ ຂາຍຕົ້ນຕໍຢູ່ຕະຫຼາດທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ຕາມແຄມທາງ. ລະດູຝົນແມ່ນປົກກະຕິແລ້ວໃນເວລາທີ່ຄວາມຕ້ອງ ການເຫັດແມ່ນສູງທີ່ສຸດ, ຍ້ອນວ່າພວກມັນມີຄວາມອຸດົມສົມບູນ ແລະ ການຮັບຮູ້ຄຸນສົມບັດດ້ານອາຫານ ແລະ ເປັນຢາ.

3. ການວາງແຜນຄຸ້ມຄອງເຫັດແດງແບບຍືນຍົງ.

ອົງປະກອບຫນຶ່ງຂອງຄວາມພະຍາຍາມປະສົມປະສານຄວາມຕ້ອງ ການຂອງປະຊາຊົນ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມແມ່ນຂຶ້ນກັບເຂດພື້ນທີ່ບູລິມະສິດຂອງບ້ານທີ່ຕິດກັບ 3 ປະເພດປ່າ ທີ່ແຕກຕ່າງກັນຄື: ປ່າສະຫງວນ, ປ່າປ້ອງກັນ ແລະ ປ່າຜະລິດ. ດັ່ງນັ້ນ, ເຂດປ່າເຫຼົ່ານີ້ ໂດຍສະເພາະແມ່ນເຂດປ່າປ້ອງກັນ ແລະ ປ່າສະຫງວນ ຈຶ່ງແບ່ງອອກເປັນສອງເຂດ, ເຂດປົກປັກຮັກສາທັງໝົດ, ຊຶ່ງເປັນເຂດທີ່ລະອຽດອ່ອນທີ່ສຸດເຂດທີ່ສຳຄັນ, ແລະ "ເຂດຄວບຄຸມການນຳໃຊ້", ເຊິ່ງມີຄວາມສ່ຽງຫນ້ອຍ, ແຕ່ຍັງຮຽກຮ້ອງໃຫ້ມີການຄຸ້ມຄອງຢ່າງລະມັດລະວັງຫຼາຍກວ່າປ່ານອກເຂດປ່າສະຫງວນ ແລະ ປ່າປ້ອງກັນ. ແນວໃດກໍດີຮັບຮູ້ວ່າເຂດເຫຼົ່ານີ້ຍັງມີຄວາມສຳຄັນຕໍ່ປະຊາຊົນທີ່ດຳລົງຊີວິດຢູ່ທີ່ນັ້ນ. ການວາງແຜນການຄຸ້ມຄອງເຫັດແດງແບບຍືນຍົງຈະອີງໃສ່ການສຳຫຼວດເຄື່ອງປ່າຂອງດົງປະເພດຕ່າງໆ ໃນເຂດຄຸ້ມຄອງຂອງບ້ານ ສາມາດດຳເນີນໄດ້ທຸກບ້ານຢູ່ໃນ ແລະ ນອກເຂດ ປ່າປ້ອງກັນ, ປ່າສະຫງວນ ແລະ ປ່າຜະລິດ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 39 ຂອງກົດໝາຍວ່າດ້ວຍປ່າໄມ້ເລກທີ 64/ສພຊ ລົງວັນທີ 13 ມິຖຸນາ 2019 (ກົມປ່າໄມ້, 2019).

3.1 ການສຳຫຼວດຂອບເຂດຄຸ້ມຄອງເຫັດແດງ.

ການສຳຫຼວດເກັບກຳຂໍ້ມູນມີຂັ້ນຕອນດັ່ງນີ້:

ຂັ້ນຕອນທີ 1: ການກະກຽມເຄື່ອງມືອຸປະກອນ.

- ພະນັກງານຂະແໜງປ່າໄມ້ແຂວງ ແລະ ໜ່ວຍງານປ່າໄມ້ເມືອງ ປະສານສົມທົບກັບຂະແໜງການ ແລະ ອົງການປົກຄອງບ້ານກ່ຽວຂ້ອງ, ກຽມຂໍ້ມູນການການວາງແຜນນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ແລະ ມອບດິນ-ມອບປ່າໄມ້ໄລ ຍະຜ່ານມາຂອງບ້ານເປົ້າໝາຍ, ອຸປະກອນ ແລະ ເຄື່ອງມືທີ່ຈໍາເປັນເຊັ່ນ: ແຜນທີ່ບ້ານ, ແຜນທີ່ພູມິປະເທດ, ເຄື່ອງ GPS, ແມັດກໍ້ 50 ແມັດ, ເຂັມທິດ, ພ້າ, ມິດ, ເຈ້ຍ A0 ແຜນໃຫ່ຍ, ເຟສ, ສະເປ ຫຼື ນໍ້າສີ, ກ້ອງຖ່າຍຮູບ, ຫຼັກໝາຍຂອບເຂດ, ແບບຟອມບັນທຶກຕ່າງໆ ກະດານຮອງຂຽນ ປ້າຍໝາຍເນື້ອທີ່ (A4), ຕະປູ, ຄອນຕີ ແລະ ອຸປະກອນອື່ນໆ ທີ່ຈໍາເປັນ.

ຂັ້ນຕອນທີ 2: ວາງແຜນຮ່ວມກັບທີມງານ ແລະ ປ່າໄມ້ບ້ານ ກ່ອນການສໍາຫຼວດ.

- ປະສານສົມທົບກັບການປົກຄອງບ້ານ ປະຊຸມປຶກສາຫາລື ເພື່ອຄັດ ເລືອກຊາວບ້ານເຂົ້າຮ່ວມໃນນັ້ນ ປະກອບມີຄະນະບ້ານ, ອົງການຈັດຕັ້ງພາຍໃນບ້ານເຊັ່ນ: ແນວໂຮມບ້ານ, ປ່າໄມ້ບ້ານ, ທີ່ດິນ, ປກຊ, ປກສ, ຊາວໝູ່ມ, ສະຫະພັນແມ່ຍິງ ແລະ ຜູ້ທີ່ເຄີຍເຂົ້າເກັບກູ້ເຫັດແດງ. ສົ່ງສໍາຄັນທີ່ສຸດຕ້ອງແມ່ນຜູ້ທີ່ຮູ້ຈັກສະພາບຂອບເຂດປ່າຂອງບ້ານ, ຜູ້ທີ່ຮູ້ຈັກຊື່ຊະນິດເຄື່ອງປ່າຂອງດົງດີ.
- ແຕ້ມແຜນວາດຂອງບ້ານໂດຍນໍາໃຊ້ແຜນທີ່ການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ແລະ ປ່າໄມ້, ປະເພດປ່າເປັນບ່ອນອີງ. ໝາຍຈຸດ ທີ່ມີເຫັດແດງ ໃນແຜນວາດພ້ອມບັນທຶກ.
- ທີມງານວິຊາການ ແລະ ຄະນະບ້ານຂຶ້ນອະທິບາຍແຜນທີ່ພ້ອມກໍານົດຈຸດທີ່ຕັ້ງຂອງບ້ານ, ກໍານົດຈຸດຄາດ ວ່າຈະລົງສໍາຫຼວດໃນຂອບເຂດປ່າໄມ້ຂອງບ້ານ.
- ຄັດເລືອກຫົວໜ້າທີມງານສໍາຫຼວດ ແລະ ສະມາຊິກ.
- ກໍານົດໄລຍະເວລາ ຫຼື ຈໍານວນມື້ທີ່ຈະສໍາຫຼວດ ວ່າຈະໃຊ້ເວລາເທົ່າໃດມື້ ແລະ ກະກຽມອຸປະກອນ (ສໍາລັບນອນ, ອາຫານ, ຄົບຊຸດ).

ຂັ້ນຕອນທີ 3: ການລົງສໍາຫຼວດຂອບເຂດປ່າໄມ້ບ້ານ ເພື່ອກໍານົດຂອບເຂດຄຸ້ມຄອງເຫັດແດງ

- ກ່ອນເຂົ້າປ່າທີມງານວິຊາການຕ້ອງໄດ້ອະທິບາຍວິທີການສໍາຫຼວດເກັບກໍາຂໍ້ມູນຂອບເຂດປ່າໃຫ້ປະຊາຊົນຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມຢ່າງລະອຽດແບ່ງຄວາມຮັບຜິດຊອບກັນຢ່າງລະອຽດເຊັ່ນ: ການກໍານົດຂອບເຂດຕາມການວາງແຜນໃນແຜນແຜນທີ່, ປະຊາຊົນຜູ້ຮູ້ຈັກພື້ນທີ່ເປັນຜູ້ຖາງແລວນໍາພາທາງໄປຫາແຕ່ລະຈຸດຂອງປ່າ, ວິຊາການ 1 ທ່ານ ເປັນຜູ້ນໍາໃຊ້ເຄື່ອງມື GPS ບັນທຶກຈຸດທີ່ຕັ້ງແຕ່ລະຈຸດພ້ອມອ່ານຂໍ້ມູນຕົວເລກໃຫ້ຜູ້ບັນທຶກ ເພື່ອຮັບປະກັນບໍ່ໃຫ້ຂໍ້ມູນໃນເຄື່ອງ GPS ສູນຫາຍ, ວິຊາການ 1 ທ່ານ ເປັນຜູ້ບັນທຶກຂໍ້ມູນຈຸດທີ່ຕັ້ງໃສ່ແບບຟອມທີ່ກະກຽມມາ, ຖ້າເປັນໄປໄດ້ວຽກຕິດ

ປ້າຍໝາຍຂອບເຂດຄວນເຮັດໄປພ້ອມກັບວຽກງານສໍາຫຼວດຂອບເຂດປ່າ
 ຄຸ້ມຄອງເຫັດຍິ່ງເປັນການດີ (ປ້າຍຂຽນຄໍາວ່າ: ຂອບເຂດປ່າປ່າໄມ້ ແລະ
 ຄຸ້ມຄອງເຫັດແດງ) ການຕິດປ້າຍແຕ່ລະຈຸດເພື່ອສະແດງໃຫ້ປະຊາຊົນ
 ພາຍໃນບ້ານ ແລະ ບ້ານອ້ອມຂ້າງ ຮັບຮູ້ວ່າເຂດນີ້ແມ່ນເຂດປ່າໄມ້ເພື່ອ
 ຄຸ້ມຄອງເຫັດແດງຂອງບ້ານ.

ຂັ້ນຕອນທີ 4: ການນໍາສະເໜີຜົນການສໍາຫຼວດຂອບເຂດປ່າໄມ້ບ້ານ.

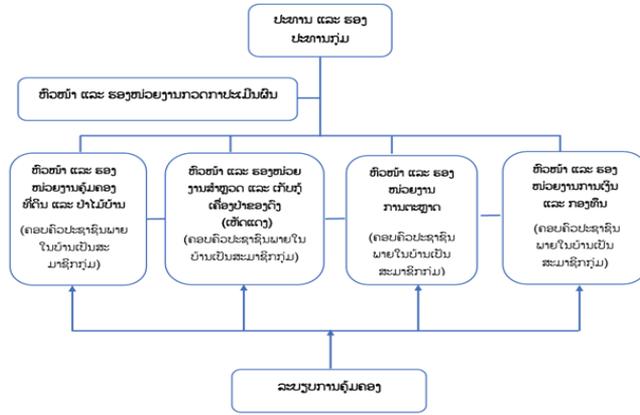
- ທີມວິຊາການນໍາຂໍ້ມູນຈຸດທີ່ຕັ້ງຂອບເຂດປ່າຄຸ້ມຄອງເຫັດແດງທີ່ບັນທຶກ
 ໃນເຄື່ອງມື GPS ນໍາຂໍ້ມູນເຂົ້າໃນຄອມພິວເຕີ, ວິເຄາະຂໍ້ມູນ ແລ້ວສ້າງ
 ເປັນແຜນທີ່ຂອບເຂດຄຸ້ມຄອງເຫັດແດງຂອງບ້ານ.
- ຂຽນບົດລາຍງານວິຊາການ.
- ຈັດກອງປະຊຸມຢູ່ບ້ານເປົ້າໝາຍເພື່ອນໍາສະເໜີບົດລາຍງານຜົນການ
 ສໍາຫຼວດກໍານົດຂອບເຂດປ່າໄມ້ເພື່ອຄຸ້ມຄອງເຫັດແດງ (ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມມີ:
 ຫົວໜ້າຂະແໜງປ່າໄມ້, ປະສານງານໂຄງການຂັ້ນແຂວງ, ຫົວໜ້າຫ້ອງ
 ການກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ເມືອງ, ປະສານງານໂຄງການຂັ້ນເມືອງ, ທີມ
 ງານສໍາຫຼວດ, ປະຊາຊົນບ້ານເປົ້າໝາຍ).

3.2 ການຈັດຕັ້ງກຸ່ມຄຸ້ມຄອງເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ (ເຫັດແດງ).

ຫ້ອງການກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ເມືອງ ແລະ ໂຄງການກ່ຽວຂ້ອງ, ການ
 ປົກຄອງບ້ານ ພ້ອມດ້ວຍອົງການຈັດຕັ້ງຕ່າງໆພາຍໃນບ້ານເຂົ້າຮ່ວມກອງ
 ປະຊຸມປົກສາຫາລືເພື່ອສ້າງຕັ້ງກຸ່ມຄຸ້ມຄອງເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ (ເຫັດແດງ).
 ຄັດເລືອກເອົາຜູ້ທີ່ມີເງື່ອນໄຂ, ມີຄວາມຮູ້ຄວາມສາມາດເຂົ້າມາເປັນຜູ້ບໍລິ
 ຫານກຸ່ມ ຄຸ້ມຄອງເຄື່ອງປ່າຂອງດົງແບບຍືນຍົງຂອງບ້ານ. ໃຫ້ເລືອກເອົາຜູ້
 ທີ່ເຮັດວຽກໃນອໍານາດການປົກຄອງບ້ານ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງພາຍໃນບ້ານ
 ເຊັ່ນ: ນາຍບ້ານ, ຮອງນາຍບ້ານ, ຄະນະແນວໂຮມບ້ານ, ຄະນະປ່າໄມ້ບ້ານ,
 ຄະນະ ປກສ, ຄະນະ ປກຊ, ຄະນະ ຊາວໜຸ່ມ ແລະ ຄະນະສະຫະພັນແມ່
 ຍິງບ້ານ. ສໍາລັບປະຊາຊົນພາຍໃນບ້ານແມ່ນສາມາດເຂົ້າເປັນສະມາຊິກກຸ່ມ.
 ຕົກລົງກ່ຽວກັບຮູບການ, ໂຄງຮ່າງ, ລະບົບການຄຸ້ມຄອງ, ພະລະບົດບາດ,
 ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ຂອງພາກສ່ວນຕ່າງໆຕາມໂຄງຮ່າງທີ່ໄດ້ກໍານົດ. ຜ່ານ ແລະ
 ຮັບຮອງເອົາຂໍ້ຕົກລົງພ້ອມກັບເຜີຍແຜ່ສ້າງຄວາມເຂົ້າໃຈໃຫ້ພາກສ່ວນກ່ຽວ
 ຂ້ອງຕ່າງໆ.

ໂຄງຮ່າງການຈັດຕັ້ງກຸ່ມຄຸ້ມຄອງເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ (ເຫັດແດງ)

ຮູບ 02: ໂຄງຮ່າງການຈັດຕັ້ງກຸ່ມຄຸ້ມຄອງເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ (ເຫັດແດງ) ພາຍໃນບ້ານ.

3.3 ສ້າງລະບຽບການຄຸ້ມຄອງເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ (ເຫັດແດງ).

ທ້ອງຖານກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ເມືອງ ແລະ ໂຄງການກ່ຽວຂ້ອງ, ການປົກຄອງບ້ານ, ອົງການຈັດຕັ້ງຕ່າງໆພາຍໃນບ້ານ ພ້ອມດ້ວຍປະຊາຊົນທຸກຄອບຄົວພາຍໃນບ້ານ ເຂົ້າຮ່ວມກອງປະຊຸມປຶກສາຫາລືເພື່ອສ້າງລະບຽບການຄຸ້ມຄອງເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ (ເຫັດແດງ). ການສ້າງລະບຽບແມ່ນອີງໃສ່ການຜັນຂະຫຍາຍກົດໝາຍວ່າດ້ວຍປ່າໄມ້ສະບັບປັບປຸງປີ 2019, ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍສັດນ້ຳ-ສັດປ່າ, ກົດໝາຍສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ຄຳສັ່ງແນະນຳຕ່າງໆກ່ຽວກັບການປົກປັກຮັກສາປ່າປ່າໄມ້ ແລະ ຊີວະນາໆພັນ ແລະ ເອກະສານກ່ຽວຂ້ອງອື່ນໆ ມາເປັນບ່ອນອີງ. ແລ້ວກຳນົດເປັນເປັນມາດຕາ ຫຼື ເປັນຂໍ້ທ້າມຕ່າງໆອອກມາ ໂດຍຄວາມເປັນເອກະພາບຂອງປະຊາຊົນທັງໝົດພາຍໃນບ້ານ. ອຳນາດການປົກຄອງບ້ານຕົກລົງເຫັນດີນຳກົດລະບຽບຄຸ້ມຄອງ ແລ້ວເຮັດໃບສະເໜີຫ້ອງການກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ ເພື່ອນຳສະເໜີຕໍ່ ທ່ານເຈົ້າເມືອງເຊັ່ນປະທັບຕາ ແລ້ວຖືວ່າກົດລະບຽບການຄຸ້ມຄອງເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ (ເຫັດແດງ) ສາມາດນຳໄປເຜີຍແຜ່ໃຫ້ປະຊາຊົນພາຍໃນບ້ານຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ພ້ອມແຈກຢາຍໃຫ້ພາກສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງຮັບຮູ້ນຳ. ໂດຍສະເພາະແມ່ນບັນດາບ້ານອ້ອມຂ້າງນຳໄປເຜີຍແຜ່ໃຫ້ປະຊາຊົນຮັບຮູ້ຢ່າງທົ່ວເຖິງ.

ບົດຮຽນການສ້າງລະບຽບການຄຸ້ມຄອງເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ (ເຫັດແດງ) ຈາກໂຄງການພັດທະນາລະບົບນິເວດຊີວະນາໆພັນກະສິກໍາເຂດພູດອຍ (ສຸວັນພັງພິມມະສານ ແລະ ອຸລາທອງ ວໍວຽງຄຳ, 2018). ລະບຽບການຄຸ້ມຄອງມີດັ່ງນີ້:

3.3.1 ກົດລະບຽບຄຸ້ມຄອງເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ (ເຫັດແດງ)

- ການຈັດຕັ້ງບ້ານຕ້ອງໄດ້ກວດກາ, ຈັດສັນຄົນປ່າໄມ້ທຳມະຊາດທີ່ເຫັດເຄີຍເກີດຕາມທຳມະຊາດຄືນໄໝ່ ແລະ ສ້າງ ເປັນເຂດສະຫງວນຂອງກຸ່ມໄວ້ເປັນເຂດເກັບກູ້ເຫັດປ່າ.
- ທຸກຄົນຢູ່ພາຍໃນບ້ານກໍ່ຕ້ອງໄດ້ປະຕິບັດຕາມລະບຽບການເກັບກູ້ເຫັດໃນປ່າທຳມະຊາດແບບຍືນຍົງ ສະບັບນີ້ຢ່າງເຄັ່ງຄັດ ແລະ ເທົ່າທຽມກັນທຸກຄົນ.
- ກອງປະຊຸມປະຈຳປີຂອງສະມາຊິກກຸ່ມຕ້ອງໄດ້ຈັດຂຶ້ນຢ່າງໜ້ອຍປີລະສອງຄັ້ງຄື: ກ່ອນລະດູເຫັດເກີດ ໜຶ່ງຄັ້ງເພື່ອປຶກສາຫາລືວາງແຜນການເກັບກູ້ເຫັດ ພ້ອມທັງກຳນົດລາຄາຂາຍເຫັດໃຫ້ເປັນລະບົບ. ຫຼັງຈາກເກັບກູ້ເຫັດສຳເລັດລະດູການເກັບກູ້ເຫັດແລ້ວກໍ່ໃຫ້ຈັດປະຊຸມສະມາຊິກກຸ່ມອີກຄັ້ງໜຶ່ງ ເພື່ອສະຫຼຸບຖອດຖອນບົດຮຽນຈຸດດີ ແລະ ຈຸດອ່ອນຕ່າງໆທີ່ເກີດຂຶ້ນ ເຊິ່ງຈະໄດ້ມີການແກ້ໄຂໃຫ້ທັນເວລາກ່ອນທີ່ຈະຮອດລະດູການເກັບກູ້ເຫັດໃນປີຕໍ່ໄປ.

3.3.2 ການປ້ອງກັນ ແລະ ຂັ້ນທະບຽນເຂດຄຸ້ມຄອງເຫັດແດງ

- ຄະນະກຸ່ມເຊິ່ງເປັນຜູ້ຕາງໜ້າສະມາຊິກກຸ່ມຢ່າງເປັນທາງການ ເປັນຜູ້ໄປຂຶ້ນທະບຽນລິຂະສິດເຫັດແດງ ແລະ ທີ່ເກີດຕາມທຳມະຊາດ.
- ຄະນະກຸ່ມເຊິ່ງເປັນຜູ້ຕາງໜ້າສະມາຊິກກຸ່ມໃນການຕິດຕໍ່ພົວພັນກັບພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໃນການຈົດ ສິດທິແຫຼ່ງດິນກຳເນີດຂອງສິນຄ້າ.
- ຄະນະກຸ່ມເຊິ່ງເປັນຜູ້ຕາງໜ້າສະມາຊິກກຸ່ມມີສິດໃນການຕິດຕໍ່ພົວພັນກັບພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນ ເມືອງ ແລະ ຂັ້ນແຂວງ ເພື່ອຂໍອະນຸມັດຂັ້ນທະບຽນເຂດປ່າໄມ້ທີ່ເຫັດເຄີຍເກີດຕາມທຳມະຊາດ ເພື່ອປ້ອງກັນບໍ່ໃຫ້ຄົນພາຍໃນ ແລະ ພາຍນອກເຂົ້າມາບຸກລຸກ ການຫັນປ່ຽນທີ່ດິນປ່າໄມ້ບ່ອນເຫັດແດງເກີດ ຫຼື ບ່ອນເຄື່ອງປ່າຂອງດົງຊະນິດອື່ນໆທີ່ເປັນແຫຼ່ງອາຫານຈາກປ່າໄມ້ ໄປເປັນທີ່ດິນກະສິກຳ ຫຼື ດິນປະເພດອື່ນເດັດຂາດ.
- ຄະນະກຸ່ມເຊິ່ງເປັນຜູ້ຕາງໜ້າສະມາຊິກກຸ່ມມີສິດໃນການຕິດຕໍ່ພົວພັນກັບພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນ ເມືອງ ແລະ ຂັ້ນແຂວງ ເພື່ອຂໍອະນຸມັດອອກໃບຕາດິນລວມໝູ່ໃນເຂດປ່າໄມ້ທີ່ເຫັດເຄີຍເກີດຕາມທຳມະຊາດ ເຊິ່ງໃນໃບຕາດິນດັ່ງກ່າວນັ້ນແມ່ນໃຫ້ອອກຊື່ບ້ານ ແລະ ຫ້າມບໍ່ໃຫ້ອອກຊື່ນາຍບ້ານ ຫຼື ຊື່ບຸກຄົນໃດຄົນໜຶ່ງຄອບຄອງທີ່ດິນເປັນເດັດຂາດ.

3.3.3 ການຕະຫຼາດ ແລະ ການຊື້ຂາຍເຫັດແດງ

- ການຊື້ຂາຍເຫັດ ແມ່ນເຕົ້າໂຮມກັນຂາຍເປັນກຸ່ມຢູ່ຈຸດດຽວກັນ ເຊິ່ງຄະນະກຸ່ມຮ່ວມກັບອຳນາດການ ປົກຄອງບ້ານຈະເປັນຜູ້ກຳນົດສະຖານທີ່ ແລະ ສ້າງເປັນຈຸດຂາຍບ່ອນດຽວກັນ.

- ຫ້າມບໍ່ໃຫ້ແມ່ຄ້າໄປເລາະເກັບຊື້ເຫັດໂດຍບໍ່ຜ່ານກຸ່ມຢ່າງເດັດຂາດ ຖ້າຫາກຜູ້ໃດຝ່າຝົນ ຫຼື ຖືກພົບເຫັນຈະຖືກຕັກເຕືອນ ແລະ ຖ້າຍັງ ລະເມີດອີກແມ່ນຈະຖືກປັບໄໝ ຕາມການຕົກລົງຂອງຄະນະກຸ່ມ ເພື່ອເອົາເງິນປັບໄໝນັ້ນເຂົ້າຄັງລວມຂອງກຸ່ມ.
- ຕ້ອງມີຊິງກິໂລ (ຊິງກາງ) ໃນການຊຶ້ງນໍ້າໜັກເພື່ອເກັບຊື້ເຫັດ ແລະ ຫ້າມບໍ່ໃຫ້ນໍາໃຊ້ຊິງແມ່ຄ້າທີ່ມາເກັບເຫັດ ຕາມບ້ານເດັດຂາດຖ້າຫາກ ກວດພົບ ແລະ ມີຫຼັກຖານວ່າຜູ້ເກັບຊື້ນໍາໃຊ້ຊິງຕົນເອງແມ່ນຈະຖືກ ຕັກເຕືອນ ແລະ ຖ້າຍັງລະເມີດອີກແມ່ນຈະຖືກປັບໄໝ ຕາມການ ຕົກລົງຂອງຄະນະກຸ່ມ ເພື່ອເອົາເງິນປັບໄໝນັ້ນເຂົ້າຄັງລວມຂອງກຸ່ມ.
- ການຕັ້ງລາຄາຂາຍເຫັດແຕ່ລະຊະນິດ ໂດຍສະເພາະເຫັດແດງ ແມ່ນ ໃຫ້ອີງໃສ່ລາຄາກາງເຊິ່ງບ້ານຈະເປັນຜູ້ກຳນົດຂຶ້ນມາ ໂດຍໃຫ້ອີງໃສ່ ຜົນກອງປະຊຸມປະຈຳປີທີ່ເຊິ່ງຈະໄດ້ຈັດຂຶ້ນກ່ອນລະດູເຫັດເກີດ.

3.3.4 ການເຄື່ອນຍ້າຍເຫັດສິດ ແລະ ຂົນສົ່ງຜະລິດຕະພັນເຫັດຢູ່ ພາຍໃນ ແລະ ສົ່ງອອກ:

- ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ມີຈຸດປະສົງເຄື່ອນຍ້າຍເຫັດທຸກປະເພດຢູ່ ພາຍໃນບ້ານຕ້ອງປະກອບເອກະສານ ດັ່ງນີ້:
 - (1). ໃບໂກຕ້າເກັບຊື້ເຫັດ ຫຼື ເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ ໂດຍຫ້ອງການກະ ສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ເມືອງ ເປັນຜູ້ອະນຸມັດໃຫ້ ຕາມລະບຽບຫຼັກການ ຂອງກົມປ່າໄມ້.
 - (2). ໃບອະນຸຍາດເກັບຊື້ ເຊິ່ງອອກໃຫ້ໂດຍຫ້ອງການອຸດສາຫະກຳ ແລະ ການຄ້າເມືອງ ຫຼື ພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.
 - (3). ໃບປະຕັງການຄ້າຕາມລະບຽບກົດໝາຍຂອງ ສປປ ລາວ.
 - (4). ເອກະສານກ່ຽວຂ້ອງອື່ນໆ.

3.3.5 ມາດຕະການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ.

ຂໍ້ຫ້າມ:

- ຫ້າມບໍ່ໃຫ້ພໍ່ແມ່ປະຊາຊົນເກັບກູ້ເຫັດປ່າທີ່ເກີດຕາມທຳມະຊາດ ແບບດັບສູນ.
- ຫ້າມບໍ່ໃຫ້ຖາງປ່າໄມ້ເຊັ່ນ: ປ່າໄມ້ກໍ່ ຫຼື ໂດຍສະເພາະປ່າໄມ້ເຊິ່ງເປັນ ບ່ອນສ້າງຄວາມຊຸ່ມຊື່ນ ແລະ ເປັນເຂດ ຜະລິດເຊື້ອເຫັດຕາມທຳມະ ຊາດ. ຖ້າຫາກບໍ່ມີປ່າໄມ້ ເຫັດປ່າອາດຈະສູນຫາຍຈາກທຳ ມະຊາດ ເຊັ່ນກັນ.
- ຫ້າມບໍ່ໃຫ້ປະຊາຊົນ ຫຼື ຜູ້ເກັບກູ້ເຫັດນຳໃຊ້ວັດສະດຸເຊັ່ນ: ນຳໃຊ້ ສຽມ, ຈິກ ແລະ ພ້າເພື່ອຂຸດກິນຊະດິນ ເພື່ອຊອກຫາເກັບກູ້ເຫັດ ແດງ ແລະ ເຫັດຊະນິດອື່ນໆທີ່ເກີດຕາມທຳມະຊາດໂດຍເດັດຂາດ ເພາະຈະເປັນການ ທຳລາຍເຊື້ອເຫັດເກີດຕາມທຳມະຊາດ ແລະ ອາດຈະນຳໄປສູ່ການຫຼຸດໜ້ອຍຖອຍລົງ.

- ຫ້າມບໍ່ໃຫ້ຖາງປ່າໄມ້ທຳມະຊາດ ເພື່ອປ່ຽນແປງໄປເປັນດິນ ກະສິກຳ ແລະ ປູກຫຍ້າລ້ຽງສັດໂດຍເດັດຂາດຖ້າຫາກບໍ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດຈາກພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ແລະ ບໍ່ໄດ້ຮັບການເຫັນດີເປັນເອກກະພາບຈາກພໍ່ແມ່ປະຊາຊົນໃນບ້ານ.
- ຫ້າມບໍ່ໃຫ້ນຳໃຊ້ຊີງກິໂລຂອງແມ່ຄ້າເປັນຫົວໜ່ວຍໃນການວັດ ແທກຫຼື ຊໍ່ງໃນເວລາຂາຍເຫັດ.
- ຫ້າມຈູດປ່າໄມ້ ເພື່ອລ່າສັດປ່າ ແລະ ຫ້າມຈູດປ່າໃນບໍລິເວນເຂດຄຸ້ມຄອງເຫັດ ແລະ ເຄື່ອງປ່າຂອງດົງຊະນິດອື່ນໆ. ເພາະຈະພາໃຫ້ເກີດໄຟໃໝ່ປ່າລຸກລາມເປັນວົງກວ້າງ.
- ຫ້າມບໍ່ໃຫ້ຜູ້ທີ່ເປັນສະມາຊິກ ແລະ ບໍ່ແມ່ນສະມາຊິກກຸ່ມເຂົ້າເກັບກູ້ເຫັດຕາມທຳມະຊາດກ່ອນໄດ້ຮັບອະນຸຍາດຈາກຄະນະກຸ່ມ ຫຼື ວັນທີ່ກຳນົດເກັບກູ້ຢ່າງເປັນທາງການ.
- ຫ້າມບໍ່ໃຫ້ພໍ່ຄ້າ ຫຼື ບຸກຄົນທີ່ບໍ່ມີໃບອະນຸຍາດເກັບຊື້ເຫັດ ເຂົ້າມາເກັບຊື້ເຫັດໂດຍເດັດຂາດ.

3.3.6 ມາດຕະການຕໍ່ຜູ້ລະເມີດ ແລະ ຜູ້ມີຜົນງານ

- ຖ້າຜູ້ໃດຫາກຝ່າຝືນ ແລະ ລະເມີດຕໍ່ກົດລະບຽບທີ່ໄດ້ລະບຸໄວ້ ຄັ້ງທີໜຶ່ງຄະນະກຸ່ມຈະເອີ້ນມາຕັກເຕືອນ ແລະ ຄັ້ງທີສອງການປົກຄອງບ້ານຈະເອີ້ນມາສຶກສາອົບຮົມ ແລະ ໃຫ້ຂຽນໃບປະຕິຍານຕົນ. ສ່ວນຄັ້ງທີສາມຈະໄດ້ປັບໄໝຕາມມູນຄ່າຂອງການເກັບຊື້ເຫັດຕົວຈິງ.

3.3.7 ການແບ່ງປັນລາຍຮັບທີ່ໄດ້ຮັບຈາກຄ່າປັບໄໝ

- 15% ຂອງລາຍຮັບລວມແມ່ນມອບໃຫ້ນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນວຽກງານບໍລິຫານກຸ່ມ.
- 60% ຂອງລາຍຮັບລວມແມ່ນມອບໃຫ້ນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານຕົວຈິງ.
- 20% ຂອງລາຍຮັບລວມແມ່ນມອບໃຫ້ກອງທຶນພັດທະນາບ້ານ.
- 5% ຂອງລາຍຮັບລວມ ແມ່ນມອບໃຫ້ແກ່ອຳນາດການປົກຄອງບ້ານ.

3.4 ຂະບວນການເກັບກູ້ເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ (ເຫັດແດງ)

ການເກັບກູ້ເຫັດແດງ ແລະ ເຫັດຊະນິດອື່ນໆ ເພື່ອແນໃສ່ເພີ່ມພູມຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ, ສັດປ່າ, ຊີວະນາໆພັນ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມໃນເຂດປ່າໄມ້ຂອງບ້ານ ໃຫ້ໄດ້ຮັບການປົກປັກຮັກສາ, ຄຸ້ມຄອງ ແລະ ນຳໃຊ້ຢ່າງຍືນຍານຕະຫຼອດໄປ. ສິ່ງທີ່ຄວນປະຕິບັດໃນການເກັບກູ້ເຫັດແດງມີດັ່ງນີ້:

- ປະຊາຊົນທຸກຄົນທີ່ຢູ່ພາຍໃນບ້ານຕ້ອງປະຕິບັດຕາມຫຼັກການເກັບກູ້ເຫັດທີ່ທາງໂຄງການ ແລະ ອຳນາດ ການປົກຄອງບ້ານໄດ້ນຳມາເຜີຍແຜ່ຢ່າງເຄັ່ງຄັດ.
- ການເກັບກູ້ເຫັດ ແມ່ນອະນຸຍາດໃຫ້ເກັບຕາມລະດູການເຫັດອອກຕາມ

ທຳມະຊາດປີ ແລະ ຄວນຈັດແບ່ງຊ່ວງໄລຍະເຊັ່ນໃນແຕ່ລະປີເຊັ່ນ: ຄັ້ງທີ 1 ເລີ່ມແຕ່ວັນທີ 25 ມິຖຸນາ ຫາ ວັນທີ 7 ກໍລະກົດ, ຄັ້ງທີ 2 ເລີ່ມຕົ້ນວັນທີ 1 ເດືອນ 8 ຫາ ວັນທີ 25 ເດືອນ 9 ແລະ ຄັ້ງທີ 3 ຫຼື ວ່າງວດສຸດທ້າຍເລີ່ມແຕ່ຕົ້ນເດືອນ 10 ຫາທ້າຍເດືອນ 10 ຂອງທຸກໆປີ.

- ການເກັບກູ້ເຫັດແດງ ແມ່ນບໍ່ໃຫ້ເກັບກູ້ເອົາດອກເຫັດທີ່ມັນບານເຕັມສ່ວນທີ່ໃກ້ຈະເນົ້າເປື້ອຍໂດຍເດັດຂາດ ເພາະດອກເຫັດທີ່ແກ່ເຫຼົ່ານັ້ນ ມັນຈະຂະຫຍາຍເຊື້ອເຫັດໂດຍທຳມະຊາດ ເຊິ່ງບາງຄັ້ງອາດຈະມີມົດ ຫຼື ແມງໄມ້ຕ່າງໆມາຕອມແລ້ວນຳເຊື້ອເຫັດໄປກະຈາຍແບບທຳມະຊາດ. ດ້ວຍເຫດຜົນທີ່ກ່າວມາຂ້າງເທິງນີ້ ມັນຈຶ່ງຈະມີເຊື້ອເຫັດເພື່ອສືບຕໍ່ຂະຫຍາຍພັນຕາມທຳມະຊາດໃຫ້ ພວກເຮົາໄດ້ເກັບກູ້ຕາມລະດູການຕະຫຼອດໄປ.
- ການເກັບກູ້ເຫັດໃນແຕ່ລະຄັ້ງຕ້ອງເກັບກູ້ເປັນກຸ່ມຕາມຕາຕະລາງທີ່ບ້ານໄດ້ກຳນົດຂອບເຂດເກັບກູ້. ນອກຈາກນັ້ນ, ການປົກຄອງບ້ານ ໂດຍສົມທົບກັບຄະນະກຸ່ມຈະປະກາດວັນເວລາໃຫ້ເຂົ້າປ່າ ເພື່ອໄປຊອກຫາເກັບກູ້ເຫັດຕາມທຳມະຊາດ ເພື່ອຫຼີກເວັ້ນການຍາດຊຶງ ກັນເກັບກູ້ແບບດັບສູນຄືທີ່ປະຕິບັດກັນຜ່ານມານ.

3.5 ການສຳຫຼວດຕິດຕາມປະເມີນຜົນ.

- ເພື່ອຮັບປະກັນຄວາມຍືນຍົງໃນການເກັບກູ້ເຫັດແດງ ທີ່ເກີດໂດຍທຳມະຊາດຕາມລະດູການນັ້ນ ມີ ຄວາມຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ສ້າງເຄື່ອງມືແບບເໝາະສົມ ແລະ ໃຊ້ງ່າຍໃຫ້ຊາວບ້ານໄດ້ສຳຫຼວດຕິດຕາມການປ່ຽນແປງ ໂດຍທຳມະຊາດຂອງເຫັດ. ວິທີການສຳຫຼວດຕິດຕາມ ແລະ ປະເມີນຜົນເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ ຫຼື ວ່າເຫັດຕ່າງໆ ຢູ່ໃນໂລກນີ້ ແມ່ນມີຫຼາກຫຼາຍວິທີ ແລະ ປຶ້ມຄູ່ມືເຫຼົ່ານີ້ໄດ້ອອກແບບມາເພື່ອການປະເມີນສະເພາະເຈາະຈົງໃສ່ວິທີການສຳຫຼວດຕິດຕາມ ປະເມີນຜົນເຫັດທີ່ເກີດຕາມທຳມະຊາດໃຫ້ແທດເໝາະກັບພູມປັນຍາ ແລະ ຄວາມສາມາດຂອງຊາວບ້ານ ເພື່ອໃຫ້ເຂົາເຈົ້າສາມາດຈັດຕັ້ງປະຕິບັດການສຳຫຼວດ ແລະ ຕິດຕາມປະເມີນຜົນໄດ້ດ້ວຍເຂົ້າເຈົ້າເອງ. ສິ່ງສຳຄັນທີ່ສຸດ ທີ່ມງານທີ່ຈະເຮັດການຕິດຕາມ ປະເມີນຜົນຂັ້ນບ້ານຕ້ອງໄດ້ກຳນົດເອົາຜູ້ທີ່ມີຄວາມສົນໃຈ, ຜູ້ທີ່ ສາມາດສະລະເວລາ ແລະ ຜູ້ທີ່ມີຄວາມກະຕືລືລົ້ນຢາກເປັນນັກສຳຫຼວດຂັ້ນຊຸມຊົນ. ສະນັ້ນ ການກຳນົດແບບຟອມ ສຳລວດ ແລະ ຕິດຕາມປະເມີນຜົນຕ້ອງເຮັດແບບງ່າຍໆ ແລະ ສາມາດກຳນົດຕົວຊີ້ວັດໄດ້ຢ່າງຈະແຈ້ງ.
- ໃຫ້ກຳນົດເອົາທີມງານກວດກາລາດຕະເວນຂັ້ນບ້ານເປັນເຈົ້າການໃນການສຳຫຼວດຕິດຕາມປະເມີນຜົນການເກັບກູ້ເຫັດແດງທີ່ເກີດຕາມລະດູການ. ທີມງານຕ້ອງໄດ້ມີການປະຊຸມຄັດເລືອກເອົາຜູ້ທີ່ຈະໄປປະ ເມີນ, ສຳຫຼວດ ແລະ ຕິດຕາມປະເມີນຜົນ. ຜູ້ທີ່ຈະລົງເຮັດວຽກພາກສະໜາມຕົວຈິງຕ້ອງໄດ້ຜ່ານການຝຶກອົມຮົມ, ເຂົ້າໃຈນຳໃຊ້ແບບຟອມ ແລະ ສາມາດບັນທຶກຂໍ້ມູນລົງໃສ່ແບບຟອມທີ່ຖືກຕ້ອງ. ທີມງານຕ້ອງຮູ້ຈັກວິທີວິເຄາະຂໍ້ມູນ ແລະ ຂຽນບົດລາຍງານ.

- ແບບຟອມທີ່ໃຊ້ບັນທຶກຂໍ້ມູນ ແລະ ແບບຟອມການຂຽນບົດລາຍງານຂັ້ນບ້ານ.
- ວິທີການບັນທຶກຂໍ້ມູນນັ້ນ ແມ່ນນຳໃຊ້ແບບຟອມທີ່ໄດ້ອອກແບບມາແລ້ວເຊິ່ງຕິດຊັດຢູ່ໃນ ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍຂອງປຶ້ມຫົວນີ້.
- ຂໍ້ມູນສຳຄັນທີ່ຈະຕ້ອງໄດ້ບັນທຶກ ໃນເວລາລົງຕິດຕາມ ແລະ ປະເມີນແຕ່ລະຄັ້ງນັ້ນມີດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້:
 - ວັນທີ, ເດືອນ, ປີໃນການລົງໄປສຳຫຼວດຕິດຕາມ ແລະ ປະເມີນຜົນ.
 - ຊື່ຂອງປ່າ, ຂອບເຂດ ຫຼື ເຂດແດນອັນໃດທີ່ປະຊາຊົນມັກເອີ້ນ ແລະ ເຂົ້າໃຈງ່າຍ ຫຼື ສະຖານ ທີ່ ປະຊາຊົນຮັບຮູ້ກັນພາຍໃນບ້ານ.
 - ສະນິດຂອງເຫັດທີ່ເກີດ, ນ້ຳໜັກ, ຈຳນວນດອກຈຸມ, ດອກບານ ແລະ ດອກແກ່.
 - ສິ່ງສຳຄັນການຕິດຕາມປະເມີນຜົນຄວນໃຫ້ຈັດຂຶ້ນໃນລະດູການທີ່ເຫັດແດງເກີດ ເພື່ອຕິດຕາມເບິ່ງການຈະເລີນເຕີບໂຕ ແລະ ຈຳນວນປະຊາກອນຂອງເຫັດວ່າມັນເກີດຢູ່ດອນໃດຫຼາຍກວ່າກັນ ແລະ ຍ້ອນຫຍັງ.
 - ແຕ່ລະປີໃຫ້ມີການໝາຍດອນໃຫ້ຈະແຈ້ງ ເພື່ອໃຫ້ມີຄວາມສະດວກໃນການຕິດຕາມກວດກາ ໃນແຕ່ລະຄັ້ງ.

3.6 ຫຼັກການພື້ນຖານໃນການຂຽນບົດລາຍງານຂັ້ນບ້ານ

- ຂຽນຫົວຂໍ້ລາຍງານຕ້ອງໄດ້ຂຽນໃຫ້ຈະແຈ້ງ, ບັນຫາທົ່ວໄປທີ່ພົບໃນເວລາດຳເນີນກິດຈະກຳ, ໄພຂົ່ມຂູ່ທີ່ພົບ, ການຈັດການກັບໄພຂົ່ມຂູ່ຂັ້ນຕົ້ນ ແລະ ການແກ້ໄຂບັນຫາອື່ນທີ່ພົບ. ຖ້າຂຽນບົດລາຍງານການຕິດຕາມປະເມີນຜົນກໍຕ້ອງໄດ້ເອົາຂໍ້ມູນທີ່ບັນທຶກໄວ້ໃນແຕ່ລະຄັ້ງມາສົງລວມ ແລ້ວກໍຂຽນເປັນລາຍງານເຊັ່ນ: ປະຊາກອນເຫັດແດງ ໃນຕາມລະດູການ ຫຼື ສັດປ່າທີ່ພົບ ມັນເພີ່ມຂຶ້ນ ຫຼື ຫຼຸດລົງ. ນອກຈາກນັ້ນ, ສິ່ງສຳຄັນທີ່ສຸດ ແມ່ນຊື່ ແລະ ນາມສະກຸນຂອງຜູ້ຂຽນບົດລາຍງານ, ວັນທີ, ເດືອນ, ປີທີ່ຂຽນໃຫ້ຈະແຈ້ງ.
- ການຂຽນບົດລາຍງານຂັ້ນບ້ານ ແມ່ນໃຫ້ຂຽນສັ້ນໆ ໃຫ້ມີເນື້ອໃນກະທັດຮັດ ແລະ ຫ້າມບໍ່ໃຫ້ຂຽນແບບນ້ຳທ້ວມທັງ ການຂຽນແມ່ນຈະແຈ້ງດີ, ບໍ່ໃຫ້ມີຮອຍຂີດຂ້າ ຫຼື ເບີ່ເບື້ອນ ພ້ອມທັງໃຫ້ນຳເອົາ ຂໍ້ມູນເປັນຈິງເທົ່ານັ້ນ ມາຂຽນລົງໃສ່ບົດລາຍງານ ແລະ ຫ້າມບໍ່ໃຫ້ເດົາຕົວເລກ ຫຼື ຄາດຄະເນເອົາຕົວເລກຕ່າງໆ.

3.7 ແບບຟອມການຂຽນບົດລາຍງານສຳລັບບ້ານ

ກຸ່ມກວດກາລາດຕະເວນສາມາດນຳໃຊ້ແບບຟອມດັ່ງກ່າວນີ້ ເຂົ້າໃນການລາຍງານ ແລະ ການຕິດຕາມປະເມີນຜົນປະຈຳປີ. ບົດລາຍງານຕ້ອງໄດ້ສົ່ງໃຫ້ນາຍບ້ານຮັບຮອງສາກ່ອນຈິ່ງສົ່ງຕໍ່ໃຫ້ວິຊາການຂັ້ນເມືອງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເພື່ອເກັບສຳເນົາໄວ້ໃນແຕ່ລະຄັ້ງ.

ຕາຕະລາງ 01: ແບບຟອມເກັບກຳຂໍ້ມູນການກວດກາລາດຕະເວນ ແລະ ຕິດຕາມປະເມີນ

ລ/ດ	ວັນທີ, ເດືອນ, ປີ	ຊື່ປ່າ ຈັດສັນ ຄຸ້ມຄອງ ເຄື່ອງປ່າ ຂອງດົງ	ຊະນິດ ເຄື່ອງປ່າ ຂອງດົງ ທີ່ຖືກລັກ ລອບເກັບກູ້	ຊະນິດ ສັດປ່າ ທີ່ຖືກລັກ ລອບລ່າ	ຊະນິດໄມ້ ທີ່ຖືກລັກ ລອບຕັດ	ຊະນິດ ອຸປະກອນ ເຄື່ອງມື ທີ່ຜິດ ກົດໝາຍ	(ຊື່ຜູ້ກະ ທຳຜິດ, ບ້ານ, ເມືອງ, ແຂວງ)
01	20.02. 2025	ເຂດປ່າຊົມ ໃຊ້ຂອງ ບ້ານ.....	1.ເຫັດແດງ 2.ໜາກໃບ 3.....	1.ຟານ 2.ໝູປ່າ 3.....	1.ກົກໝາກ ໃບ 2.ຕົ້ນໝາກ ແຄ່ນ 3.....	1. ພ້າ, ມິດ 2. ເລື້ອຍມື 3.....	1. ທ..... 2. ທ..... 3. ທ.....

3.8 ການເກັບຮັກສາເອກະສານຕ່າງໆ

ເອກະສານຕ່າງໆ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບວຽກຈັດສັນ, ຄຸ້ມຄອງເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ (ເຫັດແດງ) ຕ້ອງເກັບຮັກສາໄວ້ຢ່າງດີ ແລະ ເປັນລະບົບເພື່ອເປັນຫຼັກຖານໃນ ການຕິດຕາມກວດກາ. ເອກະສານຕ່າງໆ ກ່ຽວກັບການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງ ເຄື່ອງປ່າຂອງດົງມີ:

- ແຜນທີ່ຂອບເຂດຄຸ້ມຄອງເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ (ເຫັດແດງ)
 - ລະບຽບການຄຸ້ມຄອງເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ (ເຫັດແດງ)
 - ແຜນເກັບກູ້ເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ (ເຫັດແດງ) ປະຈຳປີ
 - ຂໍ້ມູນສຳຫຼວດຈັດສັນ, ເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ (ເຫັດແດງ)
 - ບັນຊີຕິດຕາມການຂຸດຄົ້ນເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ (ເຫັດແດງ)
 - ບົດລາຍງານການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດການເກັບກູ້ເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ (ເຫັດ ແດງ) ປະຈຳປີ
 - ບົດລາຍງານການຕິດຕາມກວດກາປະເມີນຜົນ
 - ບົດບັນທຶກການແກ້ໄຂບັນຫາຕ່າງໆທີ່ເກີດຂຶ້ນ
 - ໂຄງຮ່າງການຈັດຕັ້ງກຸ່ມ ແລະ ບັນຊີສະມາຊິກພາຍໃນກຸ່ມ
 - ເອກະສານການເງິນກຸ່ມ ເຊັ່ນ: ກ່ຽວກັບການຂາຍເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ (ເຫັດ ແດງ) ພ້ອມຜະລິດຕະພັນເຄື່ອງປ່າຂອງດົງຊະນິດອື່ນໆ
 - ໃບຂຶ້ນທະບຽນເຂດຈັດສັນ, ຄຸ້ມຄອງເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ (ເຫັດແດງ) ແບບ ຍືນຍົງ
 - ເອກະສານກ່ຽວຂ້ອງອື່ນໆ...
- ເອກະສານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງທີ່ລະບຸຢູ່ຂ້າງເທິງນີ້ ເປັນເອກະສານ

ຢັ້ງຢືນ ກ່ຽວກັບການຊຸດຄົ້ນເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ (ເຫັດແດງ) ຕາມລະບົບຈັດສັນແບບຍືນນານ ທັງເປັນເອກກະສານຮອງຮັບການຕິດຕາມກວດກາ ຂອງກຸ່ມຄຸ້ມຄອງເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ (ເຫັດແດງ) ພາຍໃນບ້ານ, ຫ້ອງການກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ເມືອງ, ຂະແໜງປ່າໄມ້ແຂວງ ແລະ ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າກະສິກໍາ, ປ່າໄມ້ ແລະ ພັດທະນາຊຸມນະບົດ, ແລະ ໂຄງການສະໜັບສະໜູນທຶນ. ສະນັ້ນ ການເກັບຮັກສາເອກກະສານຕ້ອງມີລະບົບດັ່ງນີ້:

ຕາຕະລາງ 02: ການເກັບຮັກສາເອກກະສານ

ລ/ດ	ເອກກະສານຕ່າງໆ	ສະຖາບັນຄກປພ	ຂະແໜງປ່າໄມ້	ຫ້ອງການກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ເມືອງ	ການຈັດຕັ້ງປ່າໄມ້ບ້ານ
1	ແຜນທີ່ຂອບເຂດຄຸ້ມຄອງເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ (ເຫັດແດງ)	✓	✓	✓	✓
2	ລະບຽບການຄຸ້ມຄອງເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ (ເຫັດແດງ)	✓	✓	✓	✓
3	ແຜນເກັບກູ້ເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ (ເຫັດແດງ) ປະຈຳປີ	✓	✓	✓	✓
4	ຂໍ້ມູນສໍາຫຼວດຈັດສັນ, ເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ (ເຫັດແດງ)		✓	✓	✓
5	ບັນຊີຕິດຕາມການຊຸດຄົ້ນເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ (ເຫັດແດງ)			✓	✓
6	ບົດລາຍງານການເກັບກູ້ເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ (ເຫັດແດງ) ປະຈຳປີ	✓	✓	✓	✓
7	ບົດລາຍງານການຕິດຕາມກວດກາປະເມີນຜົນ	✓	✓	✓	✓

8	ບົດບັນທຶກການ ແກ້ໄຂບັນຫາຕ່າງໆທີ່ ເກີດຂຶ້ນ			✓	✓
9	ໂຄງຮ່າງການຈັດຕັ້ງ ກຸ່ມ ແລະ ບັນຊີ ສະມາຊິກພາຍໃນກຸ່ມ	✓	✓	✓	✓
10	ເອກະສານການເງິນ ກຸ່ມ			✓	✓
11	ໃບຂຶ້ນທະບຽນເຂດ ຈັດສັນ, ຄຸ້ມຄອງ ເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ (ເຫັດແດງ) ແບບ ຍືນຍົງ		✓	✓	✓

3.9 ແຜນກິດຈະກຳສະໜັບສະໜູນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນຄຸ້ມຄອງ ເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ (ເຫັດແດງ)

ແຜນກິດຈະກຳທີ່ບ້ານຈະເປັນຜູ້ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຕ້ອງໄດ້ດຳເນີນການຢ່າງ
ຕໍ່ເນື່ອງ ໂດຍໄດ້ຮັບການນຳພາຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຈາກຫ້ອງການກະສິກຳ ແລະ
ປ່າໄມ້ເມືອງ ແລະ ໂຄງການກ່ຽວຂ້ອງ (ຜູ້ປະສານງານໂຄງການ). ເພື່ອໃຫ້
ບ້ານສາມາດບັນລຸວັດຖຸປະສົງ ວຽກງານຄຸ້ມຄອງປ່າເຫັດແດງແບບຍືນຍານ.
ບັນດາກິດຈະກຳເຫຼົ່ານີ້ໄດ້ສັງລວມໄວ້ໃນຕາຕະລາງຂ້າງລຸ່ມນີ້.

ຕາຕະລາງ 03: ແຜນກິດຈະກຳ

ແຜນກິດ ຈະກຳ	ໜ້າວຽກ	ວິທີການ
ວຽກງານ ຈັດຕັ້ງກຸ່ມຄຸ້ມ ຄອງເຄື່ອງ ປ່າຂອງດົງ ພາຍໃນບ້ານ	<ul style="list-style-type: none"> ຕົກລົງກ່ຽວກັບຮູບການ, ໂຄງຮ່າງ, ລະບົບການຄຸ້ມຄອງ, ພາລະບົດບາດ, ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ຂອງພາກສ່ວນຕ່າງໆ ຕາມໂຄງຮ່າງທີ່ໄດ້ກຳນົດ. ຜ່ານ ແລະ ຮັບຮອງເອົາຂໍ້ຕົກລົງ ແລະ ເຜີຍແຜ່ສ້າງຄວາມເຂົ້າໃຈໃຫ້ປະຊາຊົນ ພາຍໃນບ້ານ ແລະ ພາກສ່ວນກ່ຽວ ຂ້ອງຕ່າງໆ 	ສະເໜີຂໍການຊ່ວຍເຫຼືອໃນການ ຊີ້ນຳ ແລະ ນຳພາຈາກຫ້ອງການ ກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ເມືອງ ແລະ ໂຄງການກ່ຽວຂ້ອງ (ຜູ້ປະສານ ງານໂຄງການ).

<p>ການຍົກລະດັບ ດ້ານເຕັກນິກ ແລະ ການສ້າງ ຄວາມເຂັ້ມແຂງ ໃຫ້ແກ່ການ ຈັດຕັ້ງບ້ານ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ກຳນົດຄວາມຕ້ອງການຮຽນຮູ້ດ້ານເຕັກນິກໂດຍອີງໃສ່ໜ້າວຽກ ແລະ ພາລະບົດບາດໜ້າທີ່ໄດ້ກຳນົດກັນອອກສຳລັບແຕ່ລະພາກສ່ວນ. • ຂໍ້ການຊ່ວຍເຫຼືອໃນການຝຶກອົບຮົມ/ການບໍລິການດ້ານສິ່ງເສີມຈາກໂຄງການຫຼື ພາກສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງອື່ນ. • ກຳນົດລະບຽບແບບແຜນ ແລະ ຂັ້ນຕອນວິທີການສຳລັບການສ້າງແຜນການປະຕິບັດງານ ແລະ ການສະຫຼຸບລາຍງານປະຈຳປີ, ງວດ, ເດືອນ ພ້ອມທັງລະບົບການກວດກາຕິດຕາມ. • ກຳນົດລະບົບການບັນທຶກ ແລະ ເກັບມ້ຽນບັນດາເອກະສານ. • ກຳນົດຄວາມຕ້ອງການໃນການຂໍບໍລິການສິ່ງເສີມດ້ານວິຊາການ. • ຂົນຂວາຍສ້າງຄວາມກະຕືລືລົ້ນໃຫ້ຄົນນຳໃຊ້ເຕັກນິກ ແລະ ລະບົບການຜະລິດທີ່ແທດເໝາະ. 	<ul style="list-style-type: none"> • ສະເໜີຂໍຄວາມຊ່ວຍເຫຼືອຈາກໂຄງການເຂົ້າມາຊ່ວຍໃນການກຳນົດລະບົບ ແລະ ຮູບແບບ. • ປະຊຸມປຶກສາຫາລືພາຍໃນ ແລະ ນຳສະເໜີຂໍຄວາມຊ່ວຍເຫຼືອຈາກໂຄງການ ແລະ ສະຖາບັນຄົ້ນຄ້ວາກະສິກຳ, ປ່າໄມ້ ແລະ ພັດທະນາຊຸມນະບົດ ເພື່ອຈັດຝຶກອົບຮົມທາງດ້ານເຕັກນິກຕ່າງໆ.
<p>ວຽກງານເກັບກູ້ ເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ (ເຫັດແດງ)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ຕິດຕາມລະດູການເກີດເຫັດແດງ, ປະຕິບັດຕາມລະບຽບການກູ້ເຫັດແດງ. • ຕິດຕາມກວດກາການເກັບກູ້ເຫັດແດງຕາມແຜນທີ່ວາງໄວ້ແຕ່ລະໄລຍະ. 	<p>ໜ່ວຍງານສຳຫຼວດ ແລະ ເກັບກູ້ເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ ແລະ ຄະນະກຸ່ມ ເປັນເຈົ້າການນຳພາ.</p>
<p>ວຽກງານການ ຕະຫຼາດ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ປຶກສາຫາລື ແລະ ຄົ້ນຄວ້າການປຸງແຕ່ງ ແລະ ແປຮູບຜະລິດຕະພັນ ເພື່ອມູນຄ່າເພີ່ມ. • ສ້າງເຄືອຂ່າຍການຕະຫຼາດ ພາຍໃນ ແລະ ພາຍນອກ 	<p>ໜ່ວຍງານການຕະຫຼາດເປັນເຈົ້າການ ຂໍ້ການສະໜັບສະໜູນດ້ານຕ່າງໆກ່ຽວກັບຕະຫຼາດຈາກໂຄງການ.</p>
<p>ວຽກກຳນົດ ລະບຽບການ ຄຸ້ມຄອງ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ກຳນົດລະບຽບເຂດຄຸ້ມຄອງ ແລະ ນຳໃຊ້ປ່າໄມ້ຂອງບ້ານ. • ເຜີຍແຜ່ລະບຽບການຄຸ້ມຄອງ 	<p>ຂໍສະເໜີການນຳພາຈາກຫ້ອງການກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ເມືອງ ແລະ ໂຄງການ.</p>
<p>ການສ້າງກອງ ທຶນ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ສ້າງລະບຽບການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ນຳໃຊ້ກອງທຶນ. • ແບ່ງຄວາມຮັບຜິດຊອບຕາມພາລະບົດບາດລະອຽດ ແລະ ຈະແຈ້ງ. 	<p>ໜ່ວຍງານການເງິນ ແລະ ກອງທຶນ ເປັນເຈົ້າການຂໍຄວາມຊ່ວຍເຫຼືອຈາກໂຄງການເຂົ້າມາຊ່ວຍນຳພາ.</p>

<p>ການສ້າງແຜນ ດຳເນີນງານ ປະຈຳປີ ແລະ ແຜນກິດຈະກຳ ປະຈຳແຕ່ລະ ໄລຍະສຳລັບ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ</p>	<ul style="list-style-type: none"> ກອງປະຊຸມປຶກສາຫາລືສ້າງແຜນ ດຳເນີນງານປະຈຳປີ ແລ້ວມອບໃຫ້ ແຕ່ລະໜ່ວຍງານພາຍໃນກຸ່ມນຳໄປ ຜັນຂະຫຍາຍຕາມພາລະບົດບາດຂອງ ໜ່ວຍງານຕົນ. ກຳນົດຮູບແບບກິດຈະ ກຳສຳລັບຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ເຊັ່ນ: ແຜນ ການສຳຫຼວດລາດຕະ ເວນ, ແຜນການ ເກັບກູ້ເຫັດແດງ, ການປ້ອງກັນເຂດ ຄຸ້ມຄອງເຫັດແດງແລະ ໜ້າວຽກອື່ນໆ 	<p>ການຊ່ວຍເຫຼືອຈາກໂຄງການ ຫລື ຫ້ອງການກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ເມືອງໃນການຊ່ວຍນຳພາ ຈັດກອງປະຊຸມປຶກສາຫາລືຕ່າງໆ</p>
<p>ການສຳຫຼວດ ເຄື່ອງປ່າຂອງ ດົງ (ເຫັດແດງ)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ສ້າງທີມງານສຳຫຼວດປ່າໄມ້ຂອງບ້ານ ຫຼັງຈາກຂຽນແຜນດຳເນີນງານປະຈຳ ປີແລ້ວຕ້ອງລົງມືສຳຫຼວດກ່ອນການ ເກັບກູ້ ແລະ ພາຍຫຼັງການເກັບກູ້ 	<p>ສົມທົບກັບຫ້ອງການກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ເມືອງ ເພື່ອຂໍຄວາມ ຊ່ວຍເຫລືອຈາກໂຄງ ການໃນ ການຝຶກອົບຮົມ</p>
<p>ການຟື້ນຟູຄຸ້ມ ເຄື່ອງປ່າຂອງ ດົງ (ເຫັດ ແດງ)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ຫລັງຈາກຂຽນແຜນດຳເນີນງານປະຈຳປີ ແລ້ວຕ້ອງຟື້ນຟູຄຸ້ມເຄື່ອງປ່າຂອງດົງທີ່ມີ ຈຳນວນຄວາມໜາແໜ້ນຕ່ຳ, ວາງແຜນ ປົກປັກຮັກສາ ເພື່ອໃຫ້ເຫັດແດງໄດ້ມີ ໂອກາດກະຈາຍພັນເພີ່ມຂຶ້ນ 	<p>ສົມທົບກັບຫ້ອງການກະສິ ກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ເມືອງ ຫລື ໂຄງການ ເພື່ອແນະນຳວິທີການ</p>
<p>ການປ້ອງກັນ ແລະ ປົກປັກ ຮັກສາ ປ່າໄມ້</p>	<ul style="list-style-type: none"> ຈັດຕັ້ງທີມງານກວດກາລາດຕະເວນ ຝຶກອົບຮົມກ່ຽວກັບການກວດກາ ລາດຕະເວນ ສ້າງແຜນການລົງກວດກາຕິດຕາມ 	<p>ປົກຄອງບ້ານ ແລະ ອົງການ ຈັດຕັ້ງພາຍໃນບ້ານຈັດກອງ ປະຊຸມປຶກສາຫາລື</p>
<p>ຈັດກອງປະຊຸມ ກ່ອນ ແລະ ຫຼັງ ການຂຸດຄົ້ນ ເຄື່ອງປ່າຂອງ ດົງ (ເຫັດແດງ)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ປຶກສາຫາລືໜ້າວຽກ ກ່ອນການເກັບ ກູ້ເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ ສະຫຼຸບວຽກທີ່ໄດ້ເຮັດ ສະຫຼຸບການ ເກັບກູ້ທັງໝົດ ແລະ ການຕິດຕາມ ພື້ນທີ່ການເກັບກູ້ 	<p>ສົມທົບກັບຫ້ອງການກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ເມືອງ</p>
<p>ລາຍງານການ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ວຽກເຄື່ອງປ່າ ຂອງດົງ (ເຫັດ ແດງ) ປະຈຳປີ</p>	<ul style="list-style-type: none"> ກຸ່ມການຈັດຕັ້ງປ່າໄມ້ບ້ານລາຍງານ ວຽກຄຸ້ມຄອງເຫັດແດງ ປະຈຳປີໃຫ້ ຫ້ອງການກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ເມືອງ 	<p>ສົມທົບກັບຄະນະປົກຄອງ ບ້ານ</p>

ຕາຕະລາງ 04: ສັງລວມກິດຈະກຳທີ່ສຳຄັນໃນການຈັດສັນ, ຄຸ້ມຄອງເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ (ເຫັດແດງ)

ລ/ດ	ກິດຈະກຳ	ກຳນົດໄລຍະເວລາ
1	ກຳນົດເຂດແດນຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຕິດປ້າຍ	ເດືອນ 1-3 ປີທຳອິດ
2	ສ້າງລະບຽບການຄຸ້ມຄອງເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ (ເຫັດແດງ)	ເດືອນ 3 ປີທຳອິດ
3	ແຜນເກັບກູ້ ເຫັດແດງ ປະຈຳປີ	ເດືອນ 4-5 ທຸກໆປີ
4	ໂຄສະນາເຜີຍແຜ່ລະບຽບ, ກົດໝາຍຕ່າງໆ	ເດືອນ 1 ແລະ ເດືອນ 6 ທຸກໆປີ
5	ຈັດກອງປະຊຸມກ່ອນການເກັບກູ້ເຄື່ອງປ່າດົງ (ເຫັດແດງ)	ເດືອນ 4-5 ທຸກໆປີ
6	ດຳເນີນການເກັບກູ້ເຫັດແດງ	ເດືອນ 6-10 ທຸກໆປີ
7	ບົດລາຍງານການເກັບກູ້ ເຫັດແດງ ປະຈຳປີ	ເດືອນ 11 ທຸກໆປີ
8	ຈັດກອງປະຊຸມສະຫຼຸບຫຼັງການເກັບກູ້ເຫັດແດງ	ເດືອນ 12 ທຸກໆປີ
9	ການປ້ອງກັນໄຟປ່າ	ເດືອນ 1-5 ທຸກໆປີ
10	ສ້າງລະບົບຮັກສາເອກະສານ	ທຸກໆປີ
11	ກວດກາລາດຕະເວນເຂດຄຸ້ມຄອງເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ (ເຫັດແດງ)	ທຸກໆເດືອນ
12	ບົດລາຍງານການຕິດຕາມກວດກາ	ທຸກໆເດືອນ

ເອກະສານແນບທ້າຍ 01:

ຮ່າງບົດລາຍງານ ກຸ່ມວັດກຳລາດຕະເວນ

1. ຂໍ້ມູນທົ່ວໄປ:

- ຊື່ບ້ານ:.....; ເມືອງ:.....; ແຂວງ:.....

- ວັນທີ, ເດືອນ, ປີ ລາຍງານ:...../...../.....

- ຈຳນວນຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມລາດຕະເວນມີ:

(1) ທ້າວ/ນາງ:.....;ໜ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບ:.....

(2) ທ້າວ/ນາງ:.....;ໜ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບ:.....

(3) ທ້າວ/ນາງ:.....;ໜ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບ:.....

2. ບັນຫາທີ່ພົບເຫັນ:

.....
.....
.....

3. ການແກ້ໄຂບັນຫາເບື້ອງຕົ້ນ:

.....
.....
.....

4. ຂໍ້ສະເໜີດໍານາຍບ້ານ ແລະ ຂຶ້ນເທິງມີຫຍັງແດ່:

.....
.....
.....

ທີ່.....ວັນທີ...../...../.....

ເຊັນຫົວໜ້າກຸ່ມລາດຕະເວນ

ເຊັນຜູ້ລາຍງານ

ເຊັນ ຍິ່ງຍິນນາຍບ້ານ

ເອກະສານອ້າງອີງ

ກົມປ່າໄມ້. 2019. ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍປ່າໄມ້ (ສະບັບປັບປຸງ).

ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າກະສິກໍາ, ປ່າໄມ້ ແລະ ພັດທະນາຊຸມນະບົດ, 2007. ຜະລິດພັນ ເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ 100 ຊະນິດ ໃນ ສປປ ລາວ

ສຸວັນພັງ ພິມມະສານ ແລະ ອຸລາທອງ ວໍວຽງຄໍາ, 2018. ປຶ້ມຄຸ້ມແນະນໍາການ ເກັບກູ້ເຫັດແບບຍືນຍົງສໍາລັບຊາວບ້ານ.

Chen H. Et al. 2024. Phytochemical and medicinal profiling of *Russula vinosa* Lindbl (RVL) using multiomics techniques. LWT. 192:115723. <https://doi.org/10.1016/j.lwt.2024.115723>.

Jaures G. Et al. 2019. Proximate composition and nutritional value of three edible mushrooms ectomycorrhizal (*Russula mustelina*, *Russula delica* and *Russula lepida*) from Côte d'Ivoire according to the maturity stages.

Kalac P. 2012. Chemical composition and nutritional value of European species of wild growing mushrooms, In *Mushrooms: types, properties and nutrition*.

Koštic M. Et al. 2020. Antioxidant Extracts of Three *Russula* Genus Species Express Diverse Biological Activity. *Molecules*. 25(18):4336. doi: 10.3390/molecules25184336.

Saysamone P. Et al. Department of Forest Resource Management. 2013. *Guidelines on Protection Forest Management Planning*.

Thomas L. Et al. 2018. *An Introduction to the Edible, Poisonous and Medicinal Fungi of Northern Laos*.

Valentao P. Et al. 2005. Quantitation of nine organic acids in wild mushrooms. *Journal of agricultural and food chemistry*. 53(9): 3626-3630.

ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າກະສິກໍາ, ປ່າໄມ້ ແລະ ພັດທະນາຊຸມນະບົດ

ສູນຄົ້ນຄວ້າປ່າໄມ້

ໂຄງການກະສິກໍາເພື່ອໂພຊະນາການ ໄລຍະ II

ບ້ານ ໜອງວຽງຄໍາ, ເມືອງໄຊທານີ, ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ, ສປປລາວ

ໂທ: (+85621) 770094

ແຟັກ: (+85621) 770047

ອີເມວ: bounchanh.mekaloun@gmail.com

ໂທ:(+85620) 23 454 568

ຕໍ່ ປ.ນ 7170, ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ, ສປປລາວ